

GERO BÜLTEN

MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
YAŞLI BAKIM VE GERONTOLOJİ TOPLULUĞU

HABERLER VE İÇİNDEKİLER

BÖLÜM BAŞKANI'NIN MESAJI
SAYFA 1

DR.ÖĞRETİM GÖREVLİSİ A. ÜSTÜN
ÇATALBAŞ HOCAMIZIN ERASMUS +103
ÖĞRETİM ELEMANI HAREKETLİLİĞİ
SAYFA 2-3

GERONTOLOJİ NEDİR? DİĞER
MESLEKLERDEN FARKI NEDİR?
SAYFA 4-5

TAZELENME ÜNİVERSİTESİ
SAYFA 6

ÇINAR AĞACI DİKME ETKİNLİĞİ
SAYFA 7

TOPLULUĞUMUZ DAKAF'TA VE
KARİYER GÜNLERİ ETKİNLİĞİNDE
SAYFA 8-9-10

GERONTOLOGLAR İLE YAPILAN
RÖPORTAJLAR
SAYFA 11-12-13

SÜKRÜ ERBAŞ İLE YAPILAN
GERONTOLOJİK SÖYLEŞİ
SAYFA 14-15

AKTİVİTE TEORİSİ
SAYFA 16-17

2. ULUSLARARASI GERONTOLOJİK
BAKIŞ KONGRESİ
SAYFA 18

GENÇLERİN AYNADA
GÖRDÜKLERİNDEN
DAHA FAZLASINI
İHTİYARLAR BİR
TUĞLA PARÇASINDA
GÖRÜR.
MEVLANA

İLETİŞİM

gerontolojiyaslibakim@gmail.com

BÖLÜM BAŞKANI'NIN MESAJI

Genç bir çınar fidanıdır gerontoloji ülkemiz için. Taptaze gövdesi Akdeniz Üniversitesinde bulunan, kökleri bin yıllık medeniyetimize salınan gencecik bir çınar fidanı. Vefa, şefkat, hoşgörü, adalet, sevgi, saygı ve bilim ile sulanan ve sulanacak olan bu taze fidanın asırları aşarak yaşayacağından hiç şüphemiz yoktur. Ülkemizin elleri öpülesi her bir yaşlı ferdi için azami gayret ve heves ile çalışacak gerontologlarını yetiştiren gerontoloji bölümlerinden üçüncüsü olarak eğitim-öğretim hayatına 2019 yılında başlayan MAUN Gerontoloji bölümü bu genç çınar fidanının en yeni dallarından birisi konumundadır.

MAUN Gerontoloji Bölümü gerontolojiye dair her türlü sorumluluğu alabilecek gecesini gündüzüne katan yetkin akademik kadrosu ile hem donanımlı gerontologların yetiştirilmesine hem de Muş ili özelinde bölgede ve ülke genelinde yaşlılarımızın daha müreffeh bir yaşam sürmelerine katkı sağlamaya kendini adanmıştır.

Henüz yeni sayılabilecek bir bölüm olmasına rağmen geçen üç yılda gerçekleştirmiş olduğu akademik ve sosyal etkinlikler ile heyecanını fazlasıyla hissettiren bölümümüz, bu heyecanına daha fazla insanın ortak olması gayesi ile akademik personeli ve öğrencileri iş birliği içerisinde MAUN-Gerobültenin ilk sayısını yayınlamıştır.

Üç ayda bir yayınlanacak olan bültenimizde Gerontolojiye dair her şeyi bulabileceğinizi belirterek keyifli okumalar dilerim.

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet EFE
MAUN Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölüm Başkanı

DR.ÖĞRETİM GÖREVLİSİ A. ÜSTÜN ÇATALBAŞ HOCAMIZIN ERASMUS +103 ÖĞRETİM ELEMANI HAREKETLİLİĞİ

Bölümümüz hocalarından Dr. A. Üstün Çatalbaş, Erasmus+ KA103 Öğretim Elemanı Hareketliliği kapsamında Kazakistan'ın Karaganda Şehrinde Karaganda Devlet Sağlık Üniversitesinde ders vermek üzere bu ülkeye ziyaret gerçekleştirmiştir. Bir hafta süren resmi görevlendirme süresince uluslararası öğrencilerle 3 farklı ders işleyen hocamız ayrıca üniversitenin Tarih ve Sosyal Bilimler bölümünde bölümün hocalarıyla istişari toplantılar gerçekleştirerek tecrübe aktarımı da yapmıştır.

Dokorasını ABD'nin Ohio eyaletinde Cincinnati şehrinde Cincinnati Üniversitesinde Latin Amerika üzerine yapan hocamız, Kazakistan'daki derslerinde 'İrkin Toplumsal İnşası' konulu dersler vermiştir. Örneklem olarak ABD bağlamını kullanan hocamız Hindistanlı ve Ürdünlü öğrencilere ABD'deki irkî ilişkilerle ilgili teorik bilginin yanı sıra kendi gözlem ve deneyimlerini de aktarmıştır.

Bölüm hocalarıyla gerçekleştirdiği toplantılarda ise kendi uzmanlık alanı olan Latin Amerika ülkelerine gerçekleştirdiği gezilerde edindiği izlenim ve bilgileri paylaşmış, aynı zamanda Kazakistan tarihi ile ilgili çeşitli sunumları dinlemiştir. İki ülke arasındaki bilgi paylaşımının gelişmesi için de Türkiye'de uluslararası öğrenci ve öğretim elemanları için mevcut bulunan burs programlarını tanıtan Dr. Çatalbaş, Karaganda Devlet Sağlık Üniversitesinin çeşitli müze ve tarihi yerlere düzenlediği gezilere de katılarak oldukça verimli bir gezi programı gerçekleştirmiştir.

Uzmanlık alanı politik sosyoloji olan hocamız, kendi uzmanlık sahasına giren 5 Haziran 2022 Kazakistan Anayasa Referandumunu dolayısıyla referandum süreçlerine mercek tutan çeşitli toplantılara da katılarak Kazakistan'ın siyasi ve toplumsal dönüşümünü de bir nebze olsun gözleme imkânı bulmuştur.

Kazakistan gezisi ile ilgili sorular sorduğumuz hocamız özellikle 1930'larda Sovyetler Birliği döneminde siyasi rakiplerini saf dışı bırakmak için bizzat Josef Stalin'in emriyle kurulan Gulag Takımadalarından biri olan ve Karaganda'nın oluşumunda doğrudan etkisi olan Karlag toplama kampından derinden etkilendiğini belirtmektedir. Birçok etnik kökenden sürgün mahkumun bu toplama kampına getirildiğini ve 1930'lu yıllardan önce önemsiz bir kırsal yerleşim olan Karaganda'nın bu mahkumlarca kurulup geliştirilmesini oldukça çarpıcı bulan hocamız 'Hayatın kendine her zaman bir yol bulduğunu ve insan sabrı ile dirayetinin en zalim uygulamaları bile aşarak tarihte iz bırakmasını gözlemlemenin büyüleyici bir deneyim' olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca Kazakistan'ın Türkistan şehrine kısa bir gezi yapan Dr. Çatalbaş, Hoca Ahmet Yesevi Türbesinde 'Kazakistan'ın ruhunu adeta elle tutulacak kadar tecessüm etmiş halde müşahede' edebildiğini belirtmekteydi.

GERONTOLOJİ NEDİR? DİĞER MESLEKLERDEN FARKI NEDİR?

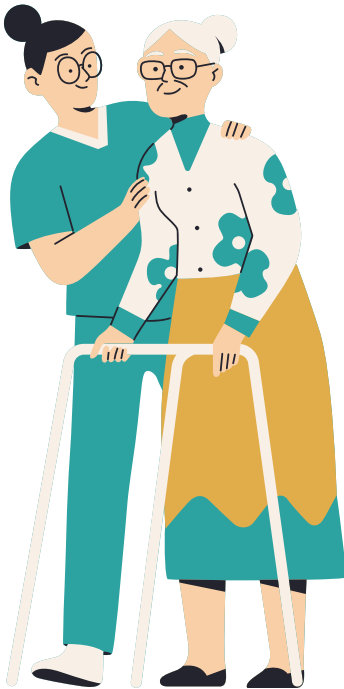
Gerontoloji Bölümü Nedir?

Gerontoloji, insanın yaşlanmasına ve yaşlılığın araştırılan bilimdir. Yaşlanma ve yaşlılığın bedensel, psişik, sosyal, tarihsel ve modifikasyonu ile ilgilenmektedir. Yaşlanma açısından önemli ve yaşlılığı yapılandıran çevre ve sosyal kurumlar da buna dahildir.

- Ana rahminden başlayıp ölüme kadar süren yaşlanmayı ele alır.
- Yaşlanma olgusunu çok boyutlu ve çok yönlü olarak ele alır.
- Dünya nüfusunun giderek yaşlanması bugün gerontolojinin en önemli bilim dalları arasında yer almasını sağlıyor.
- Yaşlanma döneminde gerçekleşen kayıpların nedenlerini araştırır ve bu durumu en aza indirmek için müdahale yolları arar.
- Toplumda kalıplaşmış olan yanlışları inceleyip yerine doğruların geçmesini sağlar.
- Yaşlanma ile ilgili durum ve değişimlere hazırlıklı olmayı sağlar.
- Sağlıklı ve başarılı bir şekilde yaşlanmayı sağlar.

Gerontoloji Bölümünün Amacı

Yaşlı bireylerin hayatlarını daha rahat yaşanabilir bir hale getirecek ve problemlerine çözümler üretebilecek öğrenciler yetiştirip meslek hayatına kazandırmaktır.

Gerontoloji Bölümü Eğitim Süresi Kaç Yıldır?

- Gerontoloji bölümünde 4 yıllık lisans eğitimi verilir.
- Uygulamalı bir çok dersleri de bulunmaktadır.
- Zorunlu stajları bulunmaktadır.

Gerontoloji Bölümü Mezunu Ne İş Yapar?

Gerontologlar çalıştıkları yerlerdeki hizmete ihtiyaç duyan yaşlı insanlara yardımcı olur, hayat kalitelerini iyileştirmeye çalışır, refah seviyelerini yükseltmeye çalışır, rahat ve güvenilir bir ortam yaratırlar ve yaşlı bireylerin yaşamlarını daha mutlu ve huzurlu olarak geçirmelerine yardımcı olur.

Gerontoloji Bölümü Mezunu İş Olanakları Nelerdir?

•	Huzurevleri
•	Yaşlı Bakım Merkezleri
•	Özel şirketler
•	Sivil Toplum Kuruluşları
•	Belediyeler
•	Güçsüzler Yurdu
•	Hastaneler
•	Rehabilitasyon Merkezleri
•	Araştırma Merkezleri

- Eğitimlik alanına yönelmek istemeleri takdirde, gerekli belgeleri alarak akademisyenlik yapabilirler. Sağlık merkezleri veya huzurevi, yaşlı bakım merkezlerinde yönetim kurulunda veya yöneticilik, planlama, organizasyon gibi alanlarda da çalışabilirler.

Türkiye’de Gerontoloji Adına Kurulan Merkezler

- Mavi Ev
- AYBA
- GeroAtlas 60+Tazelenme Üniversitesi
- NAYBA
- Gerokitaplık
- DemoS

Diğer Meslek Grupları İle Gerontolojinin Farkı

- Yaşlı Bakım İle Farkı; Gerontologlar bizzat bakımı üstlenmezler. Gerontoloji yaşlı bireyde çıkan sorunların nedenini araştırırken yaşlı bakım ise bu çıkan sorunların en aza indirmektir.
- Geriatri İle Farkı; Geriatri uzmanları yaşlı bireyleri tedavi eder, gerontologlar ise tedaviyi üstlenmezler.
- Hemşire İle Farkı; Hemşireler genel hasta bakıcılıkta eğitim görmüş meslektir, gerontologlar sadece yaşlı bireylere; psikolojik, sosyolojik vs konusunda eğitim alan yaşlıların refah düzeyini yükseltmek için eğitim görmüş mesleki gruptur.

TAZELENME ÜNİVERSİTESİ

Üniversitemiz Yaşlılarımıza Kapılarını Açıyor. Dünya Geneline Örnek Teşkil Edecek Bir Yaşlı Üniversitesi

Üniversitemiz ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü arasında “Tazelenme Üniversitesi Protokolü” İmzalandı.

Üniversitemiz ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında imzalanan protokol, yaşlı bireylerin toplumsal hayata etkin katılımını sağlamayı amaçlıyor. “60+ Tazelenme Üniversitesi Projesi” protokolü, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı Sayın Fatma Öncü'nün de katıldığı toplantıda üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat ile Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Uzm. Dr. Orhan Koç tarafından imzalandı.

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Efe, bu projenin Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki üniversiteler arasında ilk olarak üniversitemiz çatısı altında başlatılmasından duyduğu memnuniyeti dile getirirken proje hakkında “60+ Tazelenme Üniversitesi, Türkiye’de ilk olarak Prof. Dr. İsmail Tufan öncülüğünde Akdeniz Üniversitesi’nde uygulanmaya başlanmış daha sonra ise, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ülke bazında uygulanmak üzere devralınmıştır. 60+ Tazelenme Üniversitesi Projesi, yaşlı bireylerimizin üniversite ortamında ve mevcut imkânları ile 60 yaş ve üzeri okuma yazma bilen tüm yaşlılarımızın gönüllü olarak katıldıkları bir programdır. Proje kapsamında gönüllü olarak projeye dahil olmak isteyen yaşlılarımıza üniversitemizin genelde tüm birimlerinden, özelde ise yaşlılarımızın sosyal ilişkilerini, sağlık durumunu, fiziksel kapasite ve performansını, iyilik hallerini, yaşam memnuniyetini, öğrenme becerilerini ve kuşaklararası ilişkilerini artırmayı amaçlayan bir projedir” ifadelerini kullandı.

Türkiye’ye özgü ancak dünya geneline örnek teşkil edecek bir yaşlı üniversitesi modeli geliştirmeyi amaçlayan projenin yaşlılıkta bilgi, beceri ve yeteneklerin korunmasına olanak sağladığının altını çizen Dr. Öğr. Üyesi Efe, “Projenin hayata geçirilmesinde bizleri cesaretlendiren başta üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Fethi Ahmet Polat ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanımız Prof. Dr. Hüseyin Kırimoğlu’na teşekkürlerimi sunuyorum” dedi.

SEMBOOLİK ÇINAR DİKME ETKİNLİĞİ

Geçmişten günümüze pek çok toplumda ağaç büyük öneme sahip olmuştur. Mezopotamya ve Anadolu coğrafyasında hayat ağacı, bilgelik ağacı gibi sembollere rastlandığı ve yaşam ile ölüm arasındaki bağlantıyı temsil ettiği ifade edilmektedir. Bununla beraber, dünyada sonsuz sayıda dersin öğreticisi ve yaşam, ölüm, büyüme gibi süreçler hakkında değerli anlamların kaynağı olarak da görülmektedir. Bu nedenle ağaç kavramı, Gerontoloji’de de oldukça önemli bir kavramdır ve bir metafor olarak çeşitli özellikleri ile yaşama ve yaşlanmaya atfedilmektedir. Çınar ağacı ise bu niteliklerin yanında özellikle bilgeliği ve uzun yaşamın tecrübesini ifade eden bir sembol görevi görmektedir.

Muş Alparslan Üniversitesi Gerontoloji ve Yaşlı Bakım bölümü öğrencileri ve Gerontoloji Bölüm Başkanı Mehmet EFE ve Danışman Hocamız Deniz PAMUK ve Yaşlı Bakım Öğretim Görevlisi Burhan BUDAK öncülüğünde yaşlılığın sembolü olan çınar ağacı dikme etkinliğini 11.05.2022 tarihinde gerçekleştirdik. Önümüzdeki yıllarda yaşlılığın sembolü olan çınar ağacımız bizim sembolümüz olarak üniversitemizde bizleri temsil edecektir. Üniversitemizin Gerontoloji Bölümü’nün ilk göz ağırları olarak biz öğrencilerin temsili olarak bulunacaktır.

TOPLULUĞUMUZ DAKAF'TA VE KARIYER GÜNLERİ ETKİNLİĞİNDE

DAKAF'22

Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisinin (CBİKO) “Yetenek Her Yerde” sloganıyla başlatmış olduğu Bölgesel Kariyer Fuarlarından Doğu Anadolu Kariyer Fuarı (DAKAF), bu yıl Atatürk Üniversitesinin ev sahipliğinde, 9 üniversitenin paydaşlığında gerçekleştirilmiştir. 40 kadar firmanın sponsorluğunda, 300'e yakın katılımcı firmanın yer alacağı DAKAF'22'de birbirinden değerli konuklar, sektörlerinin önde gelen firmaları ve on binlerce öğrenci bir araya geldi. Mülakat ortamlarının yanı sıra çeşitli kişisel ve mesleki gelişim etkinliklerine, panellere, atölye çalışmalarına, eğitimlere, simülasyon programlarına ve firmaların insan kaynakları yöneticileri ile söyleşilere de yer verilecek olan fuar, tüm üniversiteleri bölgesel olarak buluşturarak gençlerin istihdamı ve kariyer yönelimine katkı sağlamayı hedefliyor.

Rektör Çomaklı: “DAKAF, İstihdam Konusunda Büyük Fırsatlar ve İmkânlar Sunuyor”

Koronavirüs pandemisinden önceki Doğu Anadolu Kariyer Fuarına da ev sahipliği yaptıklarını hatırlatan Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, önceki fuarın yaklaşık 50 bin kişiyi ağırladığını ve öğrenci ile mezunların kariyerlerine önemli ölçüde katkı sağladığını belirtti. Bu yıl da en az 50 bin katılım hedeflediklerini aktaran Rektör Çomaklı: “Akademisyen, birim yöneticileri ve gönüllü öğrencilerimizden oluşan 250 kişilik bir ekiple hazırlıkları sürdürüyoruz. ‘Yetenek Her Yerde’ temasıyla, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı tarafından başlatılan bölgesel nitelikteki kariyer fuarları, ülkemizin geleceğinde önemli görevler alacak gençlerimiz için istihdam konusunda büyük fırsatlar ve imkânlar sunuyor. Öğrencilerimizin, yalnızca akademik gelişimleri değil, kariyer ve gelecek hedefleri de dikkate alınarak hayata geçirilen çok önemli bir projeye yeniden ev sahipliği yapacak olmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu düşüncelerle, bölgemizde eğitim gören tüm öğrenciler ile sektör yöneticilerini ve kurum temsilcilerini DAKAF 22'ye davet ediyor, fuarın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum” şeklinde konuştu.

Fuara MAUN'u temsilen üniversitemiz Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ulaş Çaydaş, KARGEM Müdür Yardımcısı Arş. Gör. Fatma Betül Şengönül Kozak, KARGEM Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Salih Gülen ve öğrencilerimiz katıldı.

DAKAF'22 İlk Gün Programı Yoğun ve Verimli Geçti

Atatürk Üniversitesi Türk Müsîkîsi Devlet Konservatuvarı tarafından icra edilen Erzurum Türküleri Müzik Dinletisi ile başlayan fuarın açılış töreninde Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer Çomaklı, Ağrı Belediye Başkanı Savcı Sayan, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Erzurum Milletvekili Selami Altınok, Erzurum Valisi Okay Memiş ve Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç konuşma yaptı. Fuarda kültürel etkinliklerin yanı sıra söyleşiler de gerçekleştirildi.

Fuarda Üniversitemiz de Öne Çıkıyor

DAKAF'22 stantları arasında Üniversitemiz de yerini aldı. Muş Alparslan Üniversitesi standında ney dinletileri, ebru sanatı icrası, okçuluk takımımızın gösterilerinin yanı sıra Muş Bisiklet Topluluğu'nun, Gerontoloji Topluluğu'nun, Yazılım Topluluğu'nun ve Hayırda Buluşanlar Topluluğu'nun faaliyetleri de yoğun beğeni ile karşılandı. Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Arş. Gör. Deniz Pamuk, "Yaşlanan Türkiye'de Gerontoloji ve Yaşlı Bakımının Rolü" başlıklı bir sunum yaptı. Sunum da katılımcılar tarafından ilgiyle takip edildi. Standımızı ziyaret eden Bitlis Eren Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necmettin Elmastaş, ebru çalışması yaptı. Üniversitemiz, fuardaki diğer stantları da ziyaret etme fırsatı yakaladı. TRT, DSİ ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Ofisi stantlarını ziyaret eden üniversitemiz heyeti TRT standında iş olanakları, DSİ standında ise sondaj çalışmaları hakkında bilgi aldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Ofisi standında da kısa bir sohbetin ardından hatıra fotoğrafı çekildi.

MAUN'DE 2.KARİYER GÜNLERİ

Muş Alparslan Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü ile paydaşlarınca düzenlenen "2. Kariyer Günleri" başladı.

1071 Malazgirt Kongre ve Kültür Merkezi Salonu'nda düzenlenen program, saygı duruşunda bulunulması ve akabinde İstiklal Marşı'nın okunmasıyla start aldı. Programda, tanıtım faaliyetleri, beden dili ve mülakat teknikleri eğitimi, söyleşiler ve fotoğraf sergisi açıldı. Kampüste öğrenci toplulukları ile firmalar tarafından tanıtım stantları açıldı. Genç Kızılay Topluluğu tarafından ikramların yapıldığı programda, Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı halk oyunları ekibi tarafından da katılımcılara gösteri sunumu yapıldı. Üniversitenin Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Dr. Öğretim Üyesi Teymur Erol, gazetecilere yaptığı açıklamada, salgın nedeniyle Kariyer Günleri'ne ara vermek zorunda kaldıklarını ifade etti. Kariyer günlerini geleneksel hale getireceklerini vurgulayan Erol, "Öğrencilerden ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden çok yoğun bir katılım oldu. Günümüz koşullarına uygun olarak öğrencilerimize hizmet veriyoruz. Özellikle Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin yönlendirmeleri doğrultusunda öğrencilerimizin staj işlemlerini yürütüyoruz. Merkez olarak öğrencilerimizin kariyer planlaması konusunda rehberlik ediyoruz. Öğrencilerimizin girişimci ve inovasyon ruhlarını ortaya çıkarmak için merkez olarak öğrencilerimizi teşvik ediyoruz. Kariyer Günlerimiz yarın spor ve konserle devam edecek. Genç kardeşlerimizin koşullarına uygun biçimde yönlendirmesi konusunda seminer düzenledik" dedi.

Amaçlarının öğrencilere kariyer planlama ve geliştirme noktasında farkındalık oluşturmak olduğunu ifade eden Erol, "Aynı zamanda şehrimizin işverenleri ile öğrencilerimizi doğru bir paydada buluşturmak. İşveren ile iş arayanları mezuniyet sonrasında iş dünyasıyla ne tür durumla karşılaşacakları konusunda öğrencilerimizi hazır hale getirmek istiyoruz. Temel amacımız bu" diye konuştu.

GERONTOLOGLARLA YAPILAN RÖPORTAJLAR

GERONTOLOG /ÖZLEM UZUN

- Yaşlılarla en etkili iletişim kurma yöntemleri sizce nelerdir?

Onlarla birlikte etkinlik yaparak, yürüyüş esnasında ya da birlikte organizasyon yaparak iletişim sağlayabiliriz.

- İşinizin en sevdiğiniz tarafı nedir?

Sürekli yeni bir hayata tanık olmak ve onlara iyi geldiğinizi görmek.

- Çalışma hayatınızda iyi ki gerontoloğum dediğin bir olayı bizimle paylaşır mısınız?

Alzheimerlı bir yaşlının kendisine su verdiğimde bana ettiği duaları hiç unutmuyorum o zaman iyi ki demiştim.

- Gerontoloji bölümü öğrencilerine ne tavsiye edersiniz?

Farkında olmalarını!! Her şeyin farkındalığı bu mezun olduktan sonra akademi de ilerlemeyeceklerse alanda zorlukların olduğunu ve sadece bu alanda istekle azimle zorluklarla mücadele edebileceklerini, gerçekten istiyorlarsa hiçbir zaman doğrularından vazgeçmemelerini ve her zaman dik durmalarını tavsiye edebilirim.

- Türkiye yaşlılığı nasıl görüyor? Yaşlılıktan neleri anlıyor?

Emekli olduğu zaman kenara çekilmesi gereken bir insan olarak görüyor. Yaşlı evde olmalı torunlara bakmalı ve her şeye karışmamalı! Ama bu durum yavaş yavaş yıkılıyor, aktif kalan bireylerle farkındalık artıyor.

- Mesleğiniz sosyal hayatınızı nasıl etkilemektedir?

Nereye gitsem yaşlı bir bireyle temas halindeymişim gibi geliyor. Mezun olup işe atılalı 9 yıl oluyor bu zamana kadar olumsuz bir etkisi olmadı.

- Mesleğinizde sizi üzen durumlar nelerdir?

Hala her kesimin bizi bilmemesine üzülüyorum, herkese artık açıklama yapmaya çalışmıyorum yani neticede benim 9 yıl oldu artık bazı şeyleri kabullendim Yaşlıları öğrendim onların davranışlarına karşı ya da söyledikleri bazı şeylere karşı üzülmeyi bıraktım neden o şekilde davrandıklarını düşünmeye çalışıp onların içinde buldukları psiko-sosyal durumlarına göre değerlendiriyorum. Yani artık daha kabullenilmiş bir meslek olmamız sevindirici

GERONTOLOG/CEYDA EMRE

• Neden gerontoloji bölümünü seçtiniz?

Benim sınava girdiğim yıl Gerontoloji Türkiye'de çok yeniydi. İnternette araştırdım ve geleceği olan bir bölüm olduğunu düşündüm. Türkiye'de hatta dünyada nüfus yaşılanıyor ve yaşlı nüfusu artıyordu. Yaşlı bireylerin ve ne yapmak istediğini ve bakım ihtiyaçlarını nasıl giderileceği düşünceleri son zamanlarda çok arttı ve bu bana ilgi çekici geldi. Bu yüzden bu bölümü seçtim.

• Sahada çalışma imkanınız oldu mu?

İlk sahada çalışma imkanım Almanya'da yaptığım staj dönemi idi. Almanya'da evde bakım ve çok kültürlü huzurevleri vardı. Huzurevlerinde kültürlere göre farklı çalışmalar yapıyordu. Şu an engelli bakım merkezinde Gerontolog olarak çalışıyorum. Özel sektörde olduğum için pek yönlendirme yapılamıyor. Yaptığım iş günü içinde yaşlanın ihtiyaçlarını belirlemek ve o ihtiyaçlarının giderilmesi için elimden geleni yapıyorum.

• 65 yaş+ ile ilgili önceden bir geçmişiniz oldu mu? Olduysa mesleğinizi seçmenizde etkili oldu mu?

Üniversiteye hazırlandığı dönem Anneannemde Alzheimer başlangıcı vardı. Bu olay küçük küçük unutkanlıklarla başladı. O zamanlar başlangıç olduğu için fark edememiştik yaşlıktan sebep unutkanlıkların olduğunu düşünüyorduk. O zamanlar anneannem ve dedem ile çok ilgileniyordum. Onlarla vakit geçirmeyi seviyordum. Muhakkak mesleği seçmem de etkili olmuştu.

• Yaşlılarla en etkili iletişim kurma yöntemleri sizce nelerdir?

Bence en etkili iletişim kurma yöntemi göz teması kurmaktır. Bu sadece yaşlılara özel değil tabii. Ama yaşlılarla iletişim kurarken göz teması kurmak, güler yüzlü olmak, tane tane ve kısa ifadeler kullanmak daha etkili iletişim kurma yoludur. En ileri seviyede olan hasta ile iletişime geçemediğiniz zamanlarda göz kontağı kurmak ve yüzünüzde güler yüz olması hastanın sizi anlayabileceği anlamına gelmektedir.

• Bir Gerontolog olarak gelecek neslin neden Gerontoloji bölümünü seçmesini tavsiye edersiniz?

Benim çalıştığım bölümde bedensel engelli, Demans ve Alzheimer hastaları var ve gerçekten hastalara tahammül etmek ve onları sevmek çok önemli. Hem hastalıktan hem de yaştan dolayı huzursuzlukların ve bağırmanın olması gayet normal karşılanmalı. Herkesin yapabileceği bir iş değil yaşlı ile ilgilenmek.

• Sizce bir Gerontolog da bulunması gereken en temel karakteristik özellik nedir?

Öngörülü olmak ve merhametli olmak.

GERONTOLOG/GÖKÇE AÇICI ÇELİK

• Ülkemizde yaşlı nüfus giderek artıyor ve bu durumda gerontolojiye ihtiyaçta giderek artıyor. Ama hâlâ gerontoloji tam olarak bilinmiyor. Bu durumun ortadan kalkması gerontolojinin ülkemizde farkındalığının arttırılması için neler yapılmalı sizce?

Bu farkındalığın yaratılması için bireysel anlamda yapılan çalışmalar çok geniş kitlelere ulaşamaz ama mesela topluluklar, sivil toplum kuruluşlarının birlikte işbirliği içinde projeler yapması daha geniş kitlelere ulaşılmasını sağlayabilir. Aslında şu anda Tazelenme Üniversiteleri çok iyi bir örnek bana göre. Bir proje olarak başladı ama YÖK ve Bakanlık desteği ile şu an birçok ilde geniş kapsamlı bir şeye evrildi. Bulunduğu illerde ne kadar büyük farkındalıklar yarattığını görüyoruz. Giderek daha da yaygınlaşacak ve bu süreçte ülke gerontolojiyi daha iyi tanımaya başlayacak. Ne kadar istatistiksel olarak yaşlanan bir ülke olarak görünse de Türkiye, insanlar bu gerçeğe gözlerini ve kulaklarını kapatıyorlar. Ama Tazelenme Üniversiteleri sayesinde yaşlıyı görebilecekler ve isteklerinin ne olduğunu öğrenebilecekler. Bu sayede de gerontolojinin farkındalığı artacak.

GERONTOLOG/CÜNEYT GÜVEN

• Gerontolog gözünde gerontoloji ne ifade ediyor?

Gerontolog gözünde gerontoloji hayatın bütününe kapsıyor. Ve ömür boyu öğrenme gerektiren bir bölüm olduğu için sürekli yenilenen bir gelişim sürecidir.

• Gerontoloji yarımın mesleği midir?

Bu kişinin bakış açısına göre değişir. Yine de yaşlılık rakamları her geçen gün artığından yaşlıyı da kapsamlı bir şekilde ele aldığı için bir ihtiyaçtır.

• Saha da ilk çalışmaya başladığınız zaman bir endişeniz veya korkunuz var mıydı? Varsa bununla nasıl baş ettiniz?

Korku ve endişe yoktu. Ama insanlara yardımcı olacağımızı bildiğimiz için heyecan vardı. Ve bütün işler bu heyecanla yapılıyor.

• Bu bölümü seçecek kişilere ne söylemek isterdiniz?

Atama hemen olur kendimi de erkenden devlete atarım diyorsanız seçmeyin. Vaatle seçim yapılmaz. Hayatımın bütününe de Gerontoloji'yi kabul ederim yaşlılık yaşlanma vs. ile ilgiliyim ve bu alanlarda çalışmayı içinde bulunmayı seviyorum diyorsanız öyle seçin. Sevmediğiniz şey tam bir işkenceye dönüşür. Bu hayatta işinizi iyi seçmek gerekir. İşiniz ömrünüzü doğrudan etkiler.

ŞÜKRÜ ERBAŞ İLE YAPILAN GERONTOLOJİK SÖYLEŞİ

Herkesin, şiirlerinde kendini ait hissettiği bir yer bulduğu Şükrü Erbaş kimdir?

Bu sorunun bende genel geçer bir yanıtı olamaz. Bilmiyorum, diyeceğim, bu da yanlış anlaşılacak. İnsanlardan hem korkan, hem de onlara sığınmaktan başka bir varoluş yolu bilmeyen bir çaresizim ben. Yakıcı bir ikilem bu, biliyorum. Doğayı ana rahmi gören bir çocuk. Hiç büyümeyen bir çocuk. Bütün acısına rağmen yaşamının bir mucize olduğuna inanmış bir abdal. İnsan ruhunun bu kadar karmaşa içinde nasıl soluk aldığını bir türlü anlamayan bir acemi. Yine de yazarak dünyaya şirk koşmaya çalışan bir güzellik ve iyilik taslağı... ne deyim başka.

İlk şiir yazmaya başladığınız günden bu yana kendinizde hissettiğiniz değişimler nelerdir? (Hem duygusal hem fiziki olarak)

Şiir, bir değer duygusu kazandırdı bana. Önem demiyorum, değer duygusu. Bütün zamanların içinde soluk aldığımı öğretti. Hayatımın, bütün bir dünyadan oluştuğuna inandırdı. Aşâğılık duygusunu, öfkeyi, ezikliğı, başkalarını küçümsemeyi ve başkalarına hayran olmayı yaza yaza yendim ben. Kendini sevmenin erdemini şiir öğretti. Heyecanlarım değişmedi belki ama inceldi, güzelleşti. Ben insana şiirle inandım.

Yaşlılık ve yaşlanma sizin için ne ifade ediyor?

Sanırım doğanın bizi ölüme taşıırken bulduğu en güzel yol yaşlılık. İlginç bir hazırlık süreci. Bedenimizde ve giderek ruhumuzda usul bir yorgunluk olarak hazırlıyor bizi. Dünyanın artık tamamlandığını, bizimle daha güzel olamayacağını, yeni hayatlarla süreceğı bilgisini etimize ve kalbimize işliyor. Acı vermez olur mu... bütün bir hayatınıza dönüp bakamıyorsunuz bile. Bu acıyla olsa gerek Dağlarca, “ben nasıl yok olurum anlamıyorum / dünya yok olabilir belki” diye salmıştı çığılığını. Kuşkusuz Montaigne gibi bakmak da var: “Güç de akıl da onlardan yana, bırakalım meydanı gençlere, yarışamayız onlarla.” Ben yine de Nâzım Hikmet’in şu büyük dizeleriyle susayım: “Etin gevşemesine başka bir tabir gerek / Zira ki ihtiyarlamak / Kendinden başka kimseyi sevmemek demek.”

Dijitalleşen bir dönemdeyiz giderek teknoloji ile daha haşır neşir oluyoruz bu da bir çok insanda bir kuşaklar arası çatışmaya neden oluyor. Size göre de böyle bir çatışma var mı? Siz bununla nasıl başa çıkıyorsunuz?

Ben teknoloji konusunda özürlü bir insanım. Bir şeyle başa çıktığım yok. Bilgisayarda, telefonda ya da televizyonda bir sorun olduğu zaman hemen bilen birilerini ararım, ya onlar gelir ya ben giderim, düzeltirler. Kuşaklar arası çatışma teknolojiden çok önce de vardı. Bu bir yaşama algısı sorunudur. Bir gelişme sorunudur. Bir önceki kuşağın sonraki kuşağı, sonraki kuşağın da önceki kuşağı “cahil” görmesi sorunudur aslında. Bin yıl önce de olan insan halleridir. Yeni zamanlarda bu biraz daha keskinleşti. İnsan ruhunun geldiğı ya da varacağı yerler açısından bunun önlenmesi mümkün değildir, doğru da değildir. Sadece ilişki biraz daha kırıp dökmeden ve saygıyla olabilir mi, buna bakmak gerek.

Şiirlerinize baktığımızda son dönemde hep bir yas var şiirlerinizde bunu Hatice Hanım'ın özellikle esas alemi seçmesinden sonraki dönemde görüyoruz. Bu dönem ile başa çıkma yöntemleriniz diyebilir miyiz bu şiirler için? Ya da şöyle de sorabiliriz bu dönemden sonra hayatınızda ne gibi değişiklikler oldu?

Hatice'nin ölümüyle ölüm bütün ağırlığı, bütün gerçekliğiyle girdi hayatıma. O günlerde, birkaç yıl içinde iki kız kardeşimi ve annemi de kaybettim. Bu çok ağırdı. İnsan akli ölümle yaşamaya bir yol buluyor. Yoksa hiç düşünmeden intihar ederdi sanırım. Ben, yazmanın ölümlerimi bu dünyada tutmanın en iyi yolu olduğunu öğrendim o acıyla. Yazmasaydım, Hatice gerçekten ölmüş olacaktı. Bir şiirimde “Ölümler dünyayı sevemez ama / Ölümler olmadan / Yaşayanlar da sevemez dünyayı” dedim. Yas tutmuyorum, hayır, yaşamı savunuyorum. Her sözcükte Hatice'yi dünyamıza çağırıyorum. Geliyor. Ona danışıyorum. Cevaplıyor. Ölümünden sonra olanları anlatıyorum, anlıyor. Bir yerlere gitmemişsem iki güne bir mezarlığa giderim. Çiçeklerini sularım, bir şeylerden şikayet ederim, yeni bir türkü öğrenmişsem onu söylerim, çocukları anlatırım, gidip geldiğim yerlerde kendisiyle ilgili insanların söylediklerini söylerim. Bir tek benim anlayacağım bir hayat sürüyor işte.

AKTİVİTE TEORİSİ

Aktivite teorisi yaşamdan haz almanın ancak yaşama aktif olarak katılmakla mümkün olacağı görüşüne dayanır. Aktivite kuramı insanın kendisini nasıl düşündüğünün, yaptığı etkinlikleri ya da hayattaki sosyal rolleri ile bağlantılı olduğunu varsayar. Yani birey hayatta her türlü oynayıp hangi etkinliği yapıyorsa odur.

Aktif olan yaşlıların mı yoksa kendi kabuğuna çekilen yaşlıların mı tartışılırken Havighurts ve Albertch(1953) tarafından yaşam döngüsü boyunca davranıştaki süreklilikte yola çıkarak sosyal aktivite ve yaşam doyumu arasındaki pozitif ilişkiyi işaret eden aktivite teorisi ortaya atılmıştır. Geri çekilme teorisi ile zıt görüşe sahip olan aktivite teorisi, başarılı yaşlanmanın, orta yaştaki faaliyetlerin ve tutumların mümkün olduğu kadar uzun süre sürdürülmesini, emeklilikle mevcut işin terk edilmesi veya eş ve yakınların kaybı gibi zorunlu durumlarda, zamanın dernekler ve kurumlar gibi gönüllü faaliyetler ile değerlendirilerek mümkün olduğunca yaşamda aktif kalmayla olabileceğini öne sürmektir. Aktivite teorisinin iki merkezi varsayımı vardır. Birincisi, moral ve yaşam doyumu, sosyal entegrasyon ve sosyal ağlara yüksek katılımı pozitif ilişkilidir. İkincisi de dulluk veya emeklilik gibi rol kayıplarının yaşam memnuniyetiyle ters orantılı olduğu ve bu tür kayıpların diğer faaliyetleri yerine konması ile telafi edilmesi gerektiğidir.

Yaşlılar arasında aktivite miktarındaki azalmanın artan yaşla ilişkili olduğuna dair genel bir görüş birliği vardır. Bu görüş yaş ilerledikçe aktiviteler için fiziksel sağlığın sürdürülmesinin daha az olası hale gelmesi ve bireyi çevresiyle anlamlı ilişkiler kurmasını sağlayan iş, evlilik ve toplum rollerinde değişiklik yaşama olasılığının yaş ile birlikte artmasından kaynaklanmaktadır. Biyolojik yapıdaki ve sağlıktaki kaçınılmaz değişiklikler dışında, yaşlı insanlar esas olarak aynı psikolojik ve sosyal ihtiyaçları bakımından orta yaştakilerle benzer özelliktedirler. Dolayısıyla yaşlıların başkalarıyla ilişki kurmalarına ve toplumsal hayata katılmalarına yönelik doğal bir eğilim vardır, ancak bu eğilimler veya ihtiyaçlar genellikle zorunlu emeklilik veya fizyolojik düşüş gibi sosyal normlar tarafından engellenebilmektedir. Aktivitelerin ve faaliyetlerin daralması, bireyin kendine dair olumsuz bir imaj geliştirme ve çevresinden yabancılaşmış olma olasılığını arttırdığından birey için öz değerlendirme krizini doğurmaktadır.

Aktivite teorisi en çok , daha nüanslı teoriler tarafından genişletilen kavramsal bir sistemin altı ilgili ögesi (Leonti'ev 1981 tarafından tanımlandığı ve Engeström 1987'de yeniden tanımlandığı şekliyle Bryant ve diğerleri) aracılığıyla bir sosyo-teknik sistemdeki eylemleri tanımlamak için kullanılır :

- Nesne odaklılık – aktivite sisteminin amacı. Nesne, gerçekliğin nesnellliğini ifade eder;Doğa bilimlerine göre nesnel kabul edilen öğeler, aynı zamanda sosyal ve kültürel özelliklere de sahiptir.
- Özne veya içselleştirme – faaliyetlerde bulunan aktörler; geleneksel zihinsel süreçler kavramı
- Topluluk veya dışsallaştırma – sosyal bağlam; aktivite sistemine dahil olan tüm aktörler
- Araçlar veya araç arabuluculuğu – sistemdeki aktörler tarafından kullanılan eserler(veya kavramlar). Araçlar, aktör-yapı etkileşimlerini etkiler, deneyim birikimi ile değişir. Fiziksel şekle ek olarak, bilgi de gelişir. Araçlar kültürden etkilenir ve kullanımları sosyal bilginin birikimi ve aktarımı için bir yoldur. Araçlar hem araçları hem de yapıyı etkiler.
- İş bölümü – sosyal katmanlar,faaliyetlerin hiyerarşik yapısı,sistemdeki aktörler arasındaki faaliyetlerin bölünmesi
- Kurallar – sistemdeki faaliyetleri düzenleyen sözleşmeler, yönergeler ve kurallar

Etkinlik teorisi, sosyal eserlerin ve sosyal organizasyonun sosyal eyleme nasıl aracılık ettiğini açıklamaya yardımcı olur (Bryant ve diğerleri)

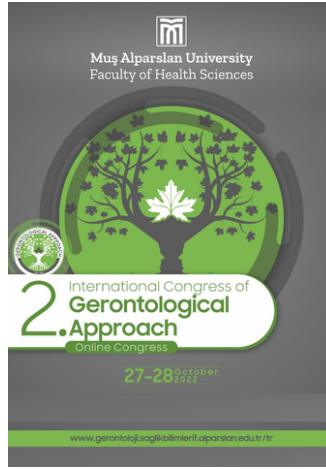
Aktivite teorisini bilişsel bilim ile karşılaştırırken,

"aktivite teorisi her şeyden önce bir sosyal bilinç teorisi" ve bu nedenle aktivite teorisi bilinci, yani hatırlama, karar verme, sınıflandırma, genelleme dahil tüm zihinsel işleyişi tanımlamak ister. ,soyutlama ve benzeri, diğer insanlarla olan sosyal etkileşimlerimizin ve araç kullanımımızın bir ürünü olarak."Aktivite Teorisyenleri için "bilinç", herhangi bir zihinsel işleve atıfta bulunurken, psikolojiye yönelik diğer yaklaşımların çoğu, bilinci bilinçsiz işlevlerden ayırır.

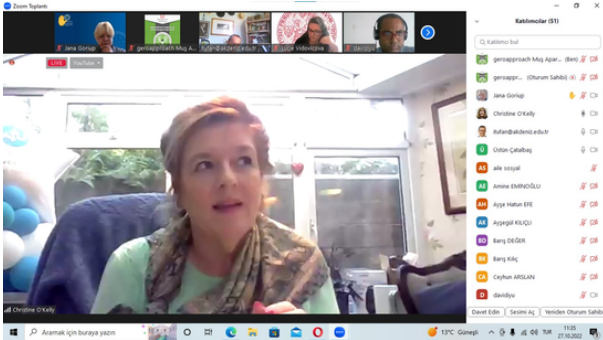
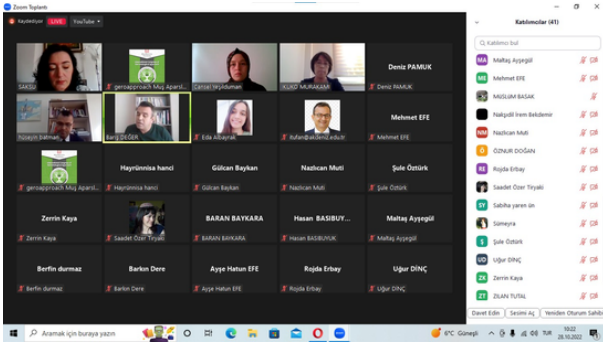

II. ULUSLARARASI GERONTOLOJİK BAKIŞ KONGRESİ

2. Uluslararası Gerontolojik Bakış Kongresi , Slovenya, Çek Cumhuriyeti, Avusturya, İrlanda ve Türkiye'den çeşitli akademisyenlerin katılımı ile 27- 28 Ekim 2022 tarihlerinde gerçekleşmiştir.

**BİR SONRAKİ GEROBÜLTEN SAYIMIZDA
GÖRÜŞMEK DİLEĞİYLE**

HAZIRLAYANLAR

ZERRİN KAYA

BERFİN DURMAZ

ÖZNUR DOĞAN

BERİVAN TEKTAŞ

SİBEL KORKMAZ

İŞİK AKMAN

TUĞBA DEMİRKAPI

ÇİĞDEM ÖZDEMİR

RUHAN TAN

CANSU ÖZCAN

ZİLAN TURAL

NERİMAN GÜLER

SABİHA YAREN ÜN

İREM BAYKUŞ

ELİF ŞAHİN

MUHAMMED ENGİN

CENGİZHAN ÖZKALE

